

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 21. september 2010
Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsnr.: 2010-150-1880
Dok.: LGN40319

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1495 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. september 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marlene Harpsøe (DF).

Lars Barfoed

/

Jens Teilberg Søndergaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1495 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Hvem kan få aktindsigt i dyreværnsager?”

Svar:

1. Spørgsmål om aktindsigt i dyreværnsager kan opstå i forskellige sammenhænge. Offentlighedsloven indeholder almindelige regler om offentlighedens adgang til aktindsigt. Offentlighedsloven suppleres af forvaltningsloven, der regulerer spørgsmålet om parterers adgang til aktindsigt i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed (afgørelsessager). Endelig indeholder retsplejeloven bestemmelser om aktindsigt for en sigtet i en straffesag og dennes forsvarer samt for andre.

2. *Offentlighedsloven* gælder som udgangspunkt for al virksomhed, der udøves af den offentlige forvaltning, jf. offentlighedslovens § 1, stk. 1.

Offentlighedsloven gælder ikke for bl.a. sager inden for strafferetsplejen, jf. offentlighedslovens § 2, stk. 1, 1. pkt. Omfattet af begrebet ”inden for strafferetsplejen” er bl.a. politiets efterforskning af lovovertrædelser, sager om strafprocessuelle forhold og sager om fuldbyrdelse af straffedomme. Også straffesager, der behandles af andre administrative myndigheder end politi og anklagemyndighed, er omfattet af bestemmelsen, jf. betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, side 50.

Hovedreglen om retten til aktindsigt fremgår af offentlighedslovens § 4, stk. 1, 1. pkt., hvorefter enhver kan forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en forvaltningsmyndighed som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed. Det er ikke en betingelse for adgang til aktindsigt, at der bliver truffet afgørelse i sagen.

Offentlighedslovens §§ 7-14 indeholder en række undtagelser fra retten til aktindsigt, herunder undtagelse af visse interne arbejdsdokumenter mv., og undtagelse af oplysninger fra retten til aktindsigt, hvor dette er nødvendigt af hensyn til visse særligt beskyttelsesværdige interesser.

Efter det såkaldte meroffentlighedsprincip, jf. offentlighedslovens § 4, stk. 1, 2. pkt., kan en forvaltningsmyndighed give aktindsigt i videre om-

fang, end den er forpligtet til efter loven, medmindre andet følger af regler om tavshedspligt.

3. Forvaltningsloven gælder som udgangspunkt for alle dele af den offentlige forvaltning, jf. forvaltningslovens § 1, stk. 1. Det følger af forvaltningslovens § 2, stk. 1, at loven gælder for behandlingen af sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed (afgørelsessager).

Reglerne om aktindsigt i forvaltningsloven omfatter som udgangspunkt ikke sager om strafferetlig forfølgning af lovovertrædelser, jf. lovens § 9, stk. 3. Omfattet af denne undtagelsesbestemmelse er alle dokumenter, der fremkommer eller oprettes i forbindelse med politiets efterforskning af lovovertrædelser og med udøvelsen af anklagemyndighedens funktioner i forbindelse med en straffesags behandling ved domstolene, jf. John Vogter, *Forvaltningsloven med kommentarer* (3. udgave, 2001), side 281.

Den, der er part i en afsluttet straffesag, har dog ret til aktindsigt i denne sags dokumenter, hvis betingelserne herfor er opfyldt, jf. nærmere forvaltningslovens § 18. Adgangen til aktindsigt omfatter dog ikke dokumenter hos politi og anklagemyndighed, jf. forvaltningslovens § 18, stk. 2. For så vidt angår materiale hos politi og anklagemyndighed, afgøres adgangen til aktindsigt efter retsplejeloven.

Hovedreglen om retten til aktindsigt fremgår af forvaltningslovens § 9, stk. 1, 1. pkt., hvorefter den, der er part i en afgørelsessag, kan forlange at blive gjort bekendt med sagens dokumenter.

Det er i forvaltningslovens § 10 fastsat, at en parts ret til aktindsigt omfatter alle dokumenter, der vedrører sagen, herunder genpart af de skrivelser, der er udgået fra myndigheden, når skrivelserne må antaget være kommet frem til adressaten, og indførelser i journaler, registre og andre fortegnelser vedrørende den pågældende sags dokumenter.

Forvaltningslovens §§ 12-15 indeholder en række undtagelser fra retten til aktindsigt, herunder undtagelse af visse interne arbejdsdokumenter mv., og undtagelse af oplysninger fra retten til aktindsigt, hvor dette er nødvendigt af hensyn til visse særligt beskyttelsesværdige interesser.

4. Retsplejeloven indeholder regler om aktindsigt for den sigtede og dennes forsvarer og for andre personer.

Har en sigtet i en verserende straffesag en forsvarer, har forsvareren som udgangspunkt adgang til at gøre sig bekendt med det materiale, som politiet har tilvejebragt til brug for den sag, som sigtelsen angår, jf. retsplejelovens § 729 a, stk. 3, 1. pkt. Har den sigtede ikke en forsvarer, har den sigtede efter anmodning som udgangspunkt adgang til selv at gøre sig bekendt med det materiale, som politiet har tilvejebragt til brug for sagen, jf. retsplejelovens § 729 b, stk. 2, 1. pkt. Forsvarerens og den sigtedes adgang til aktindsigt kan efter retsplejelovens § 729 c begrænses i særlige tilfælde.

Når straffesagen er endeligt afsluttet, kan den, der har været sigtet, som udgangspunkt få aktindsigt i dokumenter, der vedrører sagen, jf. retsplejelovens § 729 d, stk. 1. Adgangen til aktindsigt omfatter ikke interne arbejdsdokumenter og kan endvidere begrænses i visse særlige tilfælde, jf. retsplejelovens § 729 d, stk. 3 og 4.

Desuden kan den, der har en *individuel, væsentlig interesse* i et konkret retsspørgsmål, forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der vedrører en straffesag, i det omfang dokumenterne har betydning for vurderingen af det pågældende retsspørgsmål, jf. retsplejelovens § 41 d, stk. 1, 1. pkt. Retten til aktindsigt gælder først, når straffesagen er endeligt afsluttet, jf. retsplejelovens § 41 d, stk. 1, 3. pkt. Aktindsigten omfatter ikke interne arbejdsdokumenter og kan endvidere begrænses i visse særlige tilfælde, jf. retsplejelovens § 41 d, stk. 2 og 3.

Efter retsplejelovens § 41, stk. 1, har enhver ret til aktindsigt i domme og kendelser efter reglerne i retsplejelovens §§ 41 a – 41 d og 41 e. Retten til aktindsigt omfatter dog ikke de sager, som er nævnt i retsplejelovens § 41 b, stk. 2. Herudover kan retten til aktindsigt begrænses ud fra en række særlige beskyttelseshensyn, jf. retsplejelovens § 41 b, stk. 3.

Endelig fremgår det af retsplejelovens § 41 g, at der kan gives aktindsigt i videre omfang end fastsat i lovens §§ 41 a – 41 f, medmindre andet følger af regler om tavshedspligt mv.